Instanța de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. Diana Corlăteanu)
Dosarul nr. 3a-307/24 (2-23158251-02-3a-28022024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela
Grefier Tăbîrță Victoria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Cibotari Chiril asupra hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 6 februarie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Cibotari Chiril împotriva Direcției Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești (în prezent Structura Teritorială de Asistență Socială Hîncești), terț ***** cu privire la anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ” și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023,

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 07 noiembrie 2023, Cibotari Chiril a înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Direcției Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești, terț *****, prin care a solicitat anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ” și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 20 aprilie 2017, Primăria s. Nemțeni, r-nul Hîncești a oficializat căsătoria dintre Cibotari Chiril și *****, iar din căsătorie s-au născut copiii minori, ***** și *****. Iar în perioada căsătoriei, au locuit în casa acestuia din satul Nemțeni, r-nul Hîncești.

Astfel, comunică reclamantul că până la apariția copiilor, comportamentul soției era acceptabil, iar după nașterea copiilor, comportamentul s-a schimbat, devenind indiferentă față de îngrijirea și educația acestora, refuzând să le facă mâncare și să aibă grijă de ei. Iar deși Cibotari Chiril era angajat în câmpul muncii și lucra toată ziua, era nevoit să vină seara să pregătească mâncare și să îngrijească de copii, deasemenea când aceștia se îmbolnăveau, ***** refuza să meargă cu ei la spitalul din sat, determinându-l pe el să se învoiască de la serviciu pentru a se deplasa la spital cu copiii.

În acest context, relatează reclamantul că având dorința de a păstra căsătoria pentru copii, acesta s-a adresat Primăriei s. Nemțeni și la asistența socială, care s-au deplasat la domiciliu și au

stabilit în ce dezastru se aflau copii și i-au comunicat lui ***** despre necesitate menținerii curățeniei, igienei și grijii față copiilor. Însă, situația nu s-a schimbat, iar odată cu nașterea copilului *****, situația s-a înrăutățit, astfel deși unul din copii acestora era sugar, ***** pleca seara de acasă și se întorcea dimineața, iar când îi cerea explicații, ultima îi comunica că s-a angajat la serviciu. Totodată ***** își motiva plecare de acasă prin faptul că are nevoie de odihnă.

Prin urmare, notează reclamantul că în pofida intervenției autorităților publice locale, comportamentul lui ***** nu s-a schimbat, motiv din care a depus cerere de divorț. Iar din ianuarie 2023 s-a separat cu traiul de *****, ultima refuzând să își viziteze cei doi copii minori, deși locuiau într-o localitate.

Astfel, reclamantul comunică că după ce ***** a fost citată în instanța de judecată și a înțeles că riscă să achite pensia alimentară pentru copii, a depus acțiune reconvențională, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori cu ea și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a început să viziteze periodic copii minori. Însă, ***** a solicitat de la Direcția Asistența Socială și Protecția a Familiei a Consiliului r-nul Hîncești, să fie stabilit graficul de întrevederi cu copii comuni ***** și *****. Motiv din care prin Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 „Cu privire la stabilirea modului de întrevederi dintre mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și ***** a.n. *****”, s-a decis ca întrevederile mamei cu copii minori să aibă loc săptămânal, una peste una.

În acest context, relatează reclamantul că nefiind de acord cu Actul nr. 890 din 29 iunie 2023, s-a adresat cu cerere prealabilă la 20 iulie 2023 și prin decizia nr. 1015 din 24 iulie 2023 „Cu privire la suspendarea executării actului administrativ” a fost dispusă suspendarea executării Actului nr. 890 din 29 iunie 2023. Iar prin decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ”, s-a dispus reluarea executării Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 cu privire la stabilirea modului de întrevedere dintre mama ***** și copii ***** și *****.

Prin urmare, comunică reclamantul că invocând dezacordul cu decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, s-a adresat cu cerere prealabilă la 13 octombrie 2023, prin care a solicitat anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, însă prin răspunsul nr. 1443 din 24 octombrie 2023, a fost respinsă cererea ca fiind neîntemeiată.

Astfel, reclamantul consideră că Actul nr. 890 din 29 iunie 2023, decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, precum și refuzul la cererea prealabilă, sunt ilegale și urmează a fi anulate. Or, de la depunerea cererii prealabile și până în prezent, condițiile de trai ale Cristinei Cibotari și comportamentul acesteia nu s-a schimbat.

Mai mult, pe perioada examinării cererii prealabile, nimeni nu a examinat condițiile de trai, nu a audiat părinții și nici nu a evaluat copii sub aspectul psiho-emoțional și de dezvoltare a acestora, precum și atașamentul copiilor față de părinți. Iar astfel, actele contestate constituie un abuz din partea DASPF a Consiliului r. Hîncești din motiv că, au fost emise contrar intereselor copiilor minori, iar Cebotari Cristina mai având doi copii minori, locuiește într-o casă părăsită, fiica mai mare fiind nevoită să achite serviciile comunale din bursa de studii, iar fiica mai mică să cerșească de mâncare.

Totodată, notează reclamantul că conform Registrelor din instituția medicală din satul Nemțeni, se atestă că copii erau prezentați la medic de către reclamant, iar autoritatea publică locală a refuzat verificarea acestuia aspect, totodată refuzând să ia în considerație faptul că reclamantul de nenumărate ori s-a adresat reprezentanților autorității tutelare pentru a interveni în ameliorarea situației familiale creată între soții Cibotari. Or, legislația în vigoare stabilește că

copii trebuie să se bucure de prezența ambilor părinți, atunci când părinții trăiesc separat, iar acest lucru este imposibil de realizat în situația din speță din motiv că, pârâta nu deține condițiile necesare de trai pentru a acorda copiilor minori un trai decent, iar autoritate publică nu a verificat sub niciun mod acest aspect.

Mai mult ca atât, autoritatea tutelară era obligată să evalueze atașamentul copiilor față de părinți, fapt care nu s-a realizat în speță. Iar astfel, la stabilirea graficului provizoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r-nul Hîncești urma să se documenteze cu privire la atitudinea pârâtei față de copii de până la separare și mai ales în perioada separării, precum și după depunerea cererii de divorț.

În asemenea circumstanțe, susține reclamantul că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului din r-nul Hîncești e emis un grafic de întrevederi fără a acumula minimul de informații, fără a elucida aspectele importante prevăzute de lege, care garantează respectarea drepturilor copiilor prin prisma interesului superior al copilului.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 07 noiembrie 2023, s-a atras în proces în calitate de persoană terță, *****.

Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 06 februarie 2024, acţiunea în contencios administrativ a reclamantului Cibotari Chiril împotriva Direcției Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești, terț **, cu privire la anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ” și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată.***

Verificarea admisibilităţii apelului.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 07 februarie 2024, Cibotari Chiril prin intermediul avocatului Mustață Eugeniu a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 06 februarie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, *apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.*

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 06 februarie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 07 februarie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Cibotari Chiril a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată reprezentantului părții apelante Cibotari Chiril, avocatului Mustață Eugeniu prin intermediul poștei electronice la data de 23 februarie 2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 04 martie 2024, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În susținerea apelului, Cibotari Chiril, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse în acțiunea depusă. Suplimentar a menționat că hotărârea instanței de fond este arbitrară. Or, în

temeiul prevederilor art. 54 al Codului familiei, copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ține cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului. Însă, instanța de fond nu a ținut cont de aceste prevederi, deși, în cererea sa, reclamantul a făcut trimiterile.

Mai mult ca atât, în ședința de judecată s-a făcut trimitere și la Raportul de evaluare psihologică nr.4 din 25.01.2024, potrivit căruia relația fetei cu mama nu a putut fi observată, în contradictoriu relația fetei cu tata se observă o relație pozitivă, copilul manifesta dorința de conexiune și rezonanța emoțională cu tata. Fetița căuta figura paternă, solicita ajutor atunci când întâmpina dificultăți în realizarea unei sarcini sau acțiuni.

Astfel, susține apelantul că întrucât instanța de fond nu a audiat copiii, aceasta nu a stabilit faptul că copii nu doresc să plece de acasă și doresc să se afle cu tata, iar în momentul în care sunt separați de acesta ei se stresează și îl caută în continuu. Iar aceiași situație este cu fiul, acesta manifestă afecțiune față de tatăl său, pe mama o percepe ca pe o figură importantă în viața sa, deoarece tatăl le comunică că mama este importantă în viața lor, deși se prezintă rar să-i viziteze. Or, atât în raport cu fiica, cât și în raport cu fiul, s-a stabilit că mama doar își manifestă disponibilitatea de a se implica la creșterea și educarea copiilor, în timp ce tata are abilități parentale bune.

Prin urmare, chiar dacă autoritatea tutelară este în drept să stabilească un grafic până la pronunțarea hotărârii judecătorești, consideră apelantul că pe lângă cele invocate de lege, la stabilirea domiciliului copilului minor urmează să se țină cont și de interesul și grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după separare, în fapt și alte asemenea împrejurări legate de interesul copilului, fără ca vreun criteriu de apreciere să fie absolutizat, sau altul să nu fie luat în seama, astfel încât să prevaleze interesele superioare ale copilului. Or, conform art.64 alin.(2^1) al Codului familiei, la stabilirea programului de întrevederi se ține cont de atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, de vârsta copilului și frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare de către acesta, de calitățile morale ale părinților, de relațiile dintre copii și fiecare părinte, de proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat de copii, astfel încât drepturile părintești să fie exercitate într-un mod echitabil.

Conform art.63 alin.(4) al Codului familiei, în cazul în care lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanța de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuiește permanent.

Prin urmare, susține apelantul că argumentul instanței de fond precum că pentru creșterea și dezvoltarea adecvată copii au nevoie de prezența ambilor părinți, este o ipoteză ideală, de care urmează să se țină cont, doar că în cazul separării părinților cu traiul acest deziderat nu este posibil, dublul domiciliu nu este în interesul copiilor minori. Or, la prevederile art.64 alin.(2^1) al Codului familiei, este statuat că la stabilirea programului de întrevederi trebuie să se țină cont de anumite circumstanțe, iar în dependență de acestea se realizează exercitarea echitabilă a drepturilor părintești, ori, stabilirea *a priori* domiciliul copiilor o săptămână la un părinte și o săptămână la altul presupune o decizie arbitrară, contrară interesului superior al copilului.

Astfel, consideră apelantul că deși pornind de la drepturile egale ale părinților la educarea copiilor, totuși soluția trebuie să fie ghidată, în mod prioritar**,** de interesele copiilor minori. Însă, instanța de fond și-a bazat soluția în exclusivitate pornind de la dreptul părinților în raport cu copii, dar nu a elucidat circumstanțele expuse, prin prisma drepturilor și intereselor copiilor

minori.

Mai mult ca atât, instanța de fond a ignorat să ia în balanță modul în care ***** s-a atârnat față de educarea copiilor în perioada de până la separarea cu traiul cu soțul.

De asemenea,invocă partea apelantă că instanța de fond nu a luat în considerație comportamentul lui ***** în perioada în care nu locuia cu copii minori, ori în toată această perioadă ***** a început să viziteze copii doar după ce a aflat că a fost atacată în judecată de soț cu privire la divorț și stabilirea domiciliului copiilor minori. Ori, nu este în interesul copiilor minori ca aceștia să se plimbe de la casă la casă numai pentru ca mama să-și recapete încrederea față de copii și să demonstreze că aceasta s-a schimba și dorește să îngrijească de ei.

Ca urmare, apelantul Cibotari Chiril solicită admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în modul în care a fost formulată.

Argumentele participanților la proces:

Participanții la proces în ședința instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deși au fost înștiințați legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezentei nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.231 alin. (2); 218 lit c);d) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența acestora.

Studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că apelul declarat de Cibotari Chiril este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 06 februarie 2024, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligaţia instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu

au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin cererea din 6 iunie 2023, ***** a solicitat întocmirea unui grafic de întrevederi cu copii săi minori, ***** și *****, care se află în grija tatălui. A solicitat întrevederi cu copii minori la ea acasă, timp de o săptămână, de luni până duminică, în vederea petrecerii timpului cu aceștia, fără a interzice de tatăl copiilor să-și crească copii acasă la ea (f.d. 56).

Prin Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 ,,Cu privire la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****”, s-a stabilit graficul de întrevederi dintre mama ***** cu copii ***** și *****, după cum urmează:

-săptămânal, peste una, cu luarea copiilor de către mama în ziua de duminică, ora 16:00, de la domiciliul tatălui și înapoierea copiilor la domiciliul tatălui, în următoarea zi de duminică, ora 16:00;

-părțile se obligă să anunțe din timp și să accepte în cazurile necesitatea modificarea programului, schimbarea zilei sau orei, dacă această necesitate este motivată. (ex. îmbolnăvirea copilului, necesitatea de a vizita un medic, un specialist, participarea copilului la un eveniment cultural, concert, zi de naștere, program de lucru al părinților) La fel, părțile se vor ghida, întru executarea graficului, în mod prioritar, de părerea copilului;

-prezentul grafic este valabil până la pronunțarea hotărârii judecătorești privind determinarea domiciliului copiilor cu unul dintre părinți (f.d. 27).

La 7 iulie 2023, Cibotari Chiril s-a adresat DASPF Hîncești cu cerere, prin care și-a manifestat dezacordul cu graficul de întrevederi a Cristinei Cibotari cu copiii minori, invocând unele împrejurări referitor la comportamentul mamei copiilor, iar la 20 iulie 2023 a contestat cu cerere prealabilă Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 (f.d. 58-65).

În acest sens, DASPF a Consiliului r-l Hîncești, prin decizia nr.1015 din 24 iulie 2023 a suspendat Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 ,,Cu privire la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****”, dispunând investigarea circumstanțelor expuse în cererea prealabilă din 20 iulie 2023 și cererea din 7 iulie 2023 (f.d. 68).

Prin decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, DASPF a Consiliului r-l Hîncești a decis reluarea executării Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 ,,Cu privire la stabilirea modului de întrevederi dintre mama ***** cu copiii ***** a.n. ***** și ***** a.n. *****” (f.d. 12).

La 13 octombrie 2023, Cibotari Chiril s-a adresat DASPF a Consiliului raionul Hîncești cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 și a deciziei DASPF a Consiliului r-l Hîncești nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 (f.d. 13-21).

Prin răspunsul nr. 1443 din 24 octombrie 2023, DASPF a Consiliului r-l Hîncești a respins cererea prealabilă depusă la 13 octombrie 2023, de către Cibotari Chiril cu privire la anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 și deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, ca fiind neîntemeiată (f.d. 22-25).

Nefiind de acord răspunsul primit, la data de 07 noiembrie 2023, Cibotari Chiril a sesizat instanța cu prezenta acțiune prin care a solicitat anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ" și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023.

Admisibilitatea acţiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în contestare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual defavorabil emis de autoritatea publică pîrîtă – Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevedere între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ”, emise de Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești - constituie acte administrative defavorabile reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, urmează că, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, Cibotari Chiril a respectat procedura prealabilă. Cererea prealabilă fiind depusă la 13.10.2023.

La cererea prealabilă, autoritatea publică a emis răspunsul la data de 24.10.2023.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Cibotari Chiril la 07.11.2023, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Cu referire la fondul acțiunii:</u>

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Fiind învestită cu soluționarea cauzei ca instanță de fond, Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni), prin hotărîrea din 06 februarie 2024 a respins acțiunea formulată de Cibotari Chiril împotriva Direcției Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești, terț *****, cu privire la anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevedere între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ” și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023, ca neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău susține ca fiind legală soluția primei instanțe, iar în argumentarea poziției sale reține următoarele.

<u>LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):</u>

Codul familiei:

Articolul 51. Dreptul copilului la abitaţie şi educaţie în familie

(1) Se consideră copil persoana care nu a atins vîrsta de 18 ani (majoratul).

(2) Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.

(3) Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

(4) În cazurile cînd copilul este lipsit de grija părinţilor (aceştia sînt decăzuţi din drepturile părinteşti, declaraţi incapabili sau dispăruţi, precum şi în alte cazuri), drepturile copilului la educaţie sînt asigurate de autoritatea tutelară.

Articolul 52. Dreptul copilului de a comunica cu părinţii şi alte rude

(1) Copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu buneii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

Articolul 58. Drepturile şi obligaţiile părinţilor

(1) Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

(2) Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Articolul 62. Exercitarea drepturilor părinţilor

(1) Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului.

(2) Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor

corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite.

(3) Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului.

(4) Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

Articolul 64. Exercitarea drepturilor părinteşti în cazul cînd părinţii locuiesc separate

(1) Părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

(2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabileşte un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului.

(3) În cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.

(4) Părinţii care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informaţiile ce se referă la copilul lor de la toate instituţiile educative, curative, de asistenţă socială etc. Comunicarea informaţiei poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanţa judecătorească.

Lega privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994:

Articolul 17. Drepturile copilului care locuieşte separat de părinţi

Copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în oricare altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Articolul 18.Răspunderea familiei pentru copil

(1) Ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

(2) Părinţii sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vîrstă fragedă şi preşcolară.

(3) Dacă ambii părinţi sau unul din ei, precum şi persoanele subrogatorii legale, nu-şi îndeplinesc obligaţiunile faţă de copil sau abuzează de drepturile lor paterne, copilul are dreptul de a sesiza organele de tutelă şi curatelă, precum şi de drept, pentru a-şi apăra drepturile şi interesele.

(4) În cazul în care copilul este întreţinut în instituţie de stat pentru copii, cauza fiind abandonarea sau îmbolnăvirea acestuia ca urmare a nerespectării recomandărilor medicilor, ambii părinţi vor compensa cheltuielile pentru întreţinerea lui în conformitate cu legislaţia.

Raportând cadrul legal precitat la circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul specializat atestă că, prin Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 ,,Cu privire la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****”, s-a stabilit graficul de întrevederi dintre mama ***** cu copii ***** și *****, după cum urmează:

- săptămânal, peste una, cu luarea copiilor de către mama în ziua de duminică, ora 16:00, de la domiciliul tatălui și înapoierea copiilor la domiciliul tatălui, în următoarea zi de duminică, ora 16:00;
- părțile se obligă să anunțe din timp și să accepte în cazurile necesitatea modificarea programului, schimbarea zilei sau orei, dacă această necesitate este motivată. (ex. îmbolnăvirea copilului, necesitatea de a vizita un medic, un specialist, participarea copilului la un eveniment cultural, concert, zi de naștere, program de lucru al părinților) La fel, părțile se vor ghida, întru executarea graficului, în mod prioritar, de părerea copilului;
- **prezentul grafic este valabil până la pronunțarea hotărârii judecătorești privind determinarea domiciliului copiilor cu unul dintre părinți**. (f.d. 27)

La 7 iulie 2023, Cibotari Chiril s-a adresat DASPF Hîncești cu cerere, prin care și-a manifestat dezacordul cu graficul de întrevederi a Cristinei Cibotari cu copiii minori, invocând unele împrejurări referitor la comportamentul mamei copiilor, iar la 20 iulie 2023 a contestat cu cerere prealabilă Actul nr. 890 din 29 iunie 2023. (f.d. 58-65)

În acest sens, DASPF a Consiliului r-l Hîncești, prin decizia nr.1015 din 24 iulie 2023 a suspendat Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 „Cu privire la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****”, dispunând investigarea circumstanțelor expuse în cererea prealabilă din 20 iulie 2023 și cererea din 7 iulie 2023. (f.d. 68)

Totodată, concomitent cu suspendarea actului administrativ, în vedere aprecierii juste ale capacităților parentale ale părinților Cibotari Chiril și *****, s-a solicitat de la IP Hîncești, Centrul de medicilor de familie, Procuratura raionului Hîncești și autoritatea tutelară a s. Nemțeni, r-nul Hîncești informația cu privire la modul de exercitare de părinți a obligațiilor părintești, dacă anterior, în raport cu îndeplinirea de către părinți a obligațiilor părintești s-au depus plângeri, conținutul acestor plângeri și ce măsuri s-au întreprins pe marginea respectivelor plângeri, precum și dacă Cibotari Chiril și ***** au fost atrași la răspundere penală și/sau contravențională. (f.d. 69-70)

Prin răspunsul IP Hîncești nr. 7461 din 3 august 2023, s-a stabilit că ***** și Cibotari Chiril pe parcursul ultimilor 5 ani nu au fost documentați pentru comiterea infracțiunilor și/sau contravențiilor. (f.d. 71 dosar administrativ)

De asemenea, prin răspunsul Primarului s. Nemțeni nr. 153 din 21 august 2023, s-a stabilit că familia Cibotari nu s-a aflat la evidența organelor de drept, soții aflându-se la moment în proces de divorț, copiii locuind cu Cibotari Chiril. Locuind cu mama ori cu tata, copiii nu se află în situație de risc. (f.d. 72)

Totodată, conform caracteristicilor eliberate de către Primăria s. Nemțeni, se atestă că soții Cibotari Chiril și ***** la moment se află în proces de divorț, având la întreținere 4 copiii, dintre care 3 sunt minori. Plângeri în adresa autorității publice locale din partea instituțiilor de resort în care sunt plasați copiii minori nu au parvenit. (f.d. 73 - 74)

Din răspunsul nr. 256 din 25 august 2023 a Instituției medico – sanitare publice „Centrul de sănătate Hîncești” s-a reținut faptul că, soții Cibotari Chiril și ***** sunt părinți grijulii, la consultația medicului de familie copiii Cibotari Bogda și ***** erau îngrijiți, îmbrăcați adecvat, însoțiți de ambii sau unul din părinți. Copiii nu se află la evidență cu maladii cronice, aceștia fiind imunizați conform calendarului de vaccine cu acordul ambilor părinți. (f.d.75)

Conform anchetei sociale din 28 august 2023, Comisia din cadrul DASPF a r-l Hîncești, cercetând condițiile de trai ale familiei *****, a stabilit că, aceasta locuiește în s. Nemțeni, r-nul Hîncești, în casa părinților fostului soț, împreună cu copiii Nicolau Mihaela și Nicolau Mădălina,

într-o casă cu 4 odăi, cu suprafața de 56 m^2, au fost reparate două odăi, casa necesită reparație pe exterior, în interior condițiile fiind bune. Venitul lunar al familiei este format din pensia de întreținere în cuantum de 2 300 de lei și bursa în sumă de 600 de lei. Patologii familiare lipsesc. Totodată s-a indicat în anchetă că, familia este în proces de divorț, mama și cu fiica din prima căsătorie locuiesc în casa care a rămas din prima căsătorie, copiii din a doua căsătorie au rămas cu tatăl biologic și locuiesc în casa unde au locuit înainte toți împreună. La moment mama copiilor a făcut reparație în patru odăi, condițiile de trai s-au îmbunătățit, mama își depune toată stăruința pentru a le crea condiții copiilor. Cea mai mare dorință a mamei este de a putea lua copiii măcar două zile pe săptămână la ea, însă tatăl acestora nu le permite. (f.d. 78-79)

Conform anchetei sociale din 28 iulie 2023, Comisia din cadrul DASPF a r-l Hîncești, cercetând condițiile de trai ale familiei Cibotari Chiril, a stabilit că acesta locuiește în s. Nemțeni, r-nul Hîncești, în casa proprie, împreună cu copiii ***** și *****, într-o casă cu 2 odăi, suprafața locativă 36 m.p. – 60 m.p., pământ agricol pe lângă casă, starea igienică bună, au fost reparate două odăi, însă casa necesită reparație pe exterior, iar în interior condiții bune. Venitul lunar al familiei, constă din indemnizația copilului în sumă de 1 200 de lei + AS în sumă de 3 600 de lei. Patologii familiare lipsesc. Totodată s-a indicat în anchetă că, familia este în proces de divorț, mama și cu fiica din prima căsătorie locuiesc în casa care a rămas din prima căsătorie, copiii din a doua căsătorie au rămas cu tatăl biologic și locuiesc în casa unde au locuit înainte toți împreună. La moment în casă locuiesc copii cu tata, casa este reparată. Copii sunt îngrijiți, hrăniți la timp. În gospodărie sunt animale de casă, păsări, ceea ce denotă că nu duc lipsă de nimic. (f.d. 76-77)

Prin decizia nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023, DASPF a Consiliului r-l Hîncești **a decis reluarea executării** Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 „Cu privire la stabilirea modului de întrevedere dintre mama ***** cu copiii ***** a.n. ***** și ***** a.n. *****”. (f.d. 12)

Completul judiciar reține că, potrivit art.52 Cod familiei, copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunei, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei.

În corespundere cu art. 58 Cod familiei (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Norma cuprinsă la art. 62 din Codul familiei reglementează că, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

Art.64 al aceluiași cod stabilește că, **părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică**. **Părinţii au dreptul să**

încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărârea respectivă. În cazul nerespectării hotărârii instanţei judecătoreşti, faţă de părintele culpabil se aplică măsurile stabilite de legislaţia procesuală civilă. În cazul încălcării repetate a hotărîrii judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi părerea copilului, poate soluţiona problema transmiţîndu-i copilul. Părinţii care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informaţiile ce se referă la copilul lor de la toate instituţiile educative, curative, de asistenţă socială etc. Comunicarea informaţiei poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanţa judecătorească.

În sensul art. 17 și 18 ale Legii privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în oricare altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui. Ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Art. 3 alin. (1), (9) al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului prevede că, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie ca sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie sa fie luate in considerare cu prioritate. Statele trebuie să respecte dreptul copilului separat de cei doi părinți ai săi sau de unul din ei, de a întreține în mod regulat relații personale sau contacte directe, cu cei doi părinți ai săi.

Recomandarea 874 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei precizează că, **copiii nu trebuie sa mai fie considerați proprietatea părinților ci trebuie să fie recunoscuți ca indivizi având propriile drepturi și nevoi, la fel, pentru a determina interesul superior al copilului, trebuie să se utilizeze criterii obiective, iar judecătorul trebuie să țină seamă de ele, evitând să decidă doar pe baza sentimentelor sau a convingerilor personale.**

În diverse contexte, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat că, autoritățile naționale ar trebuie să obțină o balanță corectă între interesele copilului și interesele părinților, iar în acest proces, **o importanță particulară at trebui să aibă interesele copilului,** care, în funcție de natura și seriozitatea lor, se pot afla înaintea intereselor părinților.

Prin urmare, indiferent de natura relațiilor dintre părinți, copilului trebuie să i se asigure un mediu echilibrat din punct de vedere afectiv și emoțional, fără tensiuni, fiind necesară prezența în viața copilului a ambilor părinți.

Cu referire la speța în cauză instanța de fond just a statuat că, la emiterea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 „Cu privire la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****”, autoritatea tutelară a analizat toate împrejurările și a solicitat de la organele de resort informații referitor la ambii părinți, precum și a vizitat fiecare părinte la casa lor de locuit în vederea stabilirii condițiilor de trai.

Deasemenea urmează a fi subliniat și faptul că, Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 este emis temporar, graficul stabilit fiind valabil până la pronunțarea hotărârii judecătorești privind determinarea domiciliului copiilor cu unul dintre părinți.

Concomitent, urmează a se reține că, copii minori, ***** a.n. ***** și *****, a.n. *****, sunt la o vârstă foarte fragedă, iar pentru o creștere și dezvoltare adecvată au nevoie de prezența ambelor părinți.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele reclamantului/apelant și urmează a fi respinse precum că, actele administrative contestate au fost emise ilegal, or, autoritatea tutelară și-a realizat scopul său legal, ținând cont de drepturile egale ale ambilor părinți și posibilitățile acestora și întemeiat a emis actele administrative individuale favorabile pentru ambii părinți și doar în interesul superior al copiilor.

Astfel, reieșind din toate criteriile și având în vedere că, Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești prin Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 nu a făcut altceva decât a confirmat dreptul legal al mamei ***** de a avea întrevederi cu copilul său, Completul judiciar atestă după cum just a conchis și instanța de fond că, nu există niciun temei legal de anularea a acestuia.

Mai mult ca atât, la emiterea Actul nr. 890 din 29 iunie 2023 contestat, reclamantul Cibotari Chiril a beneficiat de dreptul de a prezenta argumente și de a depune documente confirmative ce ar dovedi ilegalitatea acțiunilor contestate, fapt ce condiționează că, afirmațiile din cererea de chemare în judecată precum că, autoritatea publică la emiterea acestuia nu a realizat o cercetare amplă a situației de fapt și nu a ținut cont de starea materială a pârâtei, sunt declarative și lipsite de suport probatoriu. Or, conform art. 93 alin. (1)-(2) Cod administrativ, (1) fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

De asemenea, Completul judiciar atestă că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei a Consiliului r. Hîncești, la aprobarea graficului de întrevederi a mamei Cristina Cibotari cu copiii ***** și ***** a respectat principiul egalității în drepturi a ambilor părinți și a ținut cont de interesul superior al copilului. Or, conform Raporturilor de evaluare psihologică nr. 30 și 31 din 26 ianuarie 2024, în procesul de creșterea și educarea a copiilor minori, ***** și *****, urmează a fi asigurată posibilitatea de a petrece timpul în egală măsură cu ambii părinți, copiii urmând să beneficieze de perioade de relaționare cu aceștia. Totodată, urmează a fi cultivat un atașament sigur cu ambii părinți și stimularea interacțiunii pozitive cu toți membrii familiei (f.d.102-124).

Astfel, nu pot fi reținute și se resping argumentele apelantului precum că, ***** nu dispune de condiții de trai pentru a întreține copiii ***** și ***** chiar și pentru o săptămână, or, conform anchetei sociale realizate de autoritate publică, ***** dispune de locuință în care condițiile de trai sunt bune.

Concomitent, este apreciat declarativ argumentul reclamantului/apelant precum că, autoritatea publică a omis să verifice aspectul ce vizează îngrijirea medicală a copiilor, or, conform răspunsului Instituției medico – sanitare publice „Centrul de sănătate Hîncești” nr. 256 din 25 august 2023, soții ***** și ***** sunt părinți grijulii, la consultația medicului de familie copiii Cibotari Bogda și ***** erau îngrijiți, îmbrăcați adecvat, însoțiți de ambii sau unul din părinți.

Generalizînd cele expuse supra, Completul judiciar conchide că instanța de fond întemeiat a respins pretențiile reclamantului cu privire la anularea Actului nr. 890 din 29 iunie 2023 referitor la stabilirea modului de întrevederi între mama ***** cu copii ***** a.n. *****, *****, a.n. ***** și a deciziei nr. 1227/1 din 14 septembrie 2023 „Cu privire la reluarea executării actului administrativ” și rezultatul examinării cererii prealabile din 20 iulie 2023, ca fiind neîntemeiată.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către partea apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către Cibotari Chiril poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Cibotari Chiril şi a menţine hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 06 februarie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D E C I D E :

Apelul declarat de Cibotari Chiril, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 6 februarie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul /semnat/ Mîra Ghenadie

Judecătorii /semnat/ Dașchevici Grigore

/semnat/ Bostan Angela